

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Jan Hromádko

Název práce: Zobrazení dějin Československa v komiksu

Oponent práce: PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, PhD.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Bakalářská práce se zabývá zobrazováním dějin Československa v letech 1948-1989 v komiksech vydaných po roce 2000. V první části se autor podrobně věnuje vymezení komiksového žánru a jeho další kategorizaci. Následuje část věnující se podrobně analýze čtyřiceti vybraných komiksů věnujících se danému období, které jsou metodologicky rozděleny na kompaktní a komplexní. V závěru pak autor rekapituluje nejdůležitější zjištění a na jejich základě předkládá vlastní interpretace. Cílem práce je podle autora „na základě kvalitativního výzkumu komiksů Michala Uhla, formulovat funkční mechanismy a interpretační tendence reprezentace minulosti.“ Tento cíl mohl být formulován trochu konkrétněji s ohledem na určitější centrální hypotézu či otázku, která by byla opřena o stávající literaturu k tématu.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma práce je poměrně náročné, neboť vyžaduje analýzu poměrně netradičního žánru v kontextu seriózního historického bádání. Tvůrčí přístup autora spočívá především v originálním tématu. Argumentace je v práci na dobré úrovni a podložena relevantními odkazy.

Práce má poměrně logickou strukturu s relevantním úvodním teoretickým a metodologickým kontextem, analytickou deskripci klíčových děl i interpretačním závěrem. Z teoretického hlediska by práce v úvodní části mohla obsahovat hlubší reflexi odborné debaty ohledně komiksu jako významného nositele kolektivní paměti, právě kvůli jeho vysoké popularitě. Bylo by také vhodné zmínit klasické historické interpretace období 1948-1989, aby s nimi mohly být komiksy porovnávány.

Z hlediska metodologie je práce spíše deskriptivní, nicméně z podrobných popisů autor vyvozuje relevantní interpretační závěry. Autor pracuje s prameny a literaturou adekvátním způsobem. Práce obsahuje jednu relevantní přílohu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev autora je dobrý, věty jsou formulovány zpravidla jasně a precizně, překlepy jsou pouze ojedinělé.

Některá tvrzení by potřebovala trochu lépe vysvětlit či vyargumentovat, například „Lze tak hovořit o esenci, která je přítomná v každém komiksu z období 1948-1989,“ na str. 23. Pokud takováto esence opravdu existuje, jak se odráží v klasické historiografii? Také tvrzení „Je to o to pozoruhodnější, jestliže uvážíme, že míra ideologie je čistě volbou autora komiksu a není mu nikým předepisována.“ na str. 26 pomíjí komplexní debatu ohledně všudypřítomnosti ideologie v každé době (doporučuji například film *Pervert's Guide to Ideology* od Sophie Coppola se Slavojem Žižekem v hlavní roli).

Autor pracuje s dostupnými zdroji a používá standardní citace. Grafická úprava práce je též na odpovídající úrovni. Práce celkově splňuje formální náležitosti kladené na bakalářskou práci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkově se jedná o nadprůměrnou bakalářskou práci na originální a z hlediska široce diskutovaného tématu kolektivní paměti velmi důležité téma. Mezi silné stránky patří důkladné zpracování jednotlivých komiksových titulů i úvodní snaha o vymezení teoretického a metodologického rámce. Oceňuji také snahu autora v závěru daná zjištění celkově obecněji interpretovat.

Mezi slabší stránky práce bych pak zařadil absenci jasněji vymezené výzkumné otázky či hypotézy, ke které by se pak analýza každého jednotlivého titulu vztahovala. V práci také chybí odkaz na poměrně vyhrocenou diskusi historiků ohledně interpretace a reinterpretace zkoumaného období, která tvoří důležité pozadí pro analýzu komiksů. Autor také mohl zmínit bouřlivý vývoj komiksového žánru, který se posunul od svých čistě komerčních začátků s plytkými akčními hrdiny do formátu tzv. grafické novely, jež je dnes svébytnou uměleckou disciplínou s nejvyššími nároky i ambicemi.

Závěry práce mohly být zasazeny do širší akademické debaty ohledně kolektivní paměti ve vztahu ke komunistickému režimu. Zajímavá myšlenka ohledně klíčové role prodejnosti, která zazní v úvodu, není v práci pak dále rozvedena. Cíle práce se však rámcově podařilo naplnit a vznikla tak v českém prostředí hodnotná práce seznamující čtenáře se základy dané problematiky.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Proč podle Vás komiksy věnované období 1948-1989 vydané po roce 2000 dostatečně nereflektují komplexní postoje společnosti i historiků k tomuto období?

Jakým způsobem přispívají komiksy k mytologizaci určitých vybraných dějinných událostí a proč?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku A-B v závislosti na výsledku obhajoby.

Datum: 6.9.2021

Podpis: Kozák, v.r.